

СПРАВКА

за отразяване на постъпилите предложения от обществено обсъждане, проведено в периода 28.10.2022 г. до 11.11.2022 г., на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

ВНОСИТЕЛ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ	ПРИЕМА / НЕ ПРИЕМА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО	МОТИВИ
<p>Национално сдружение на кабелни оператори „Клуб 2000”</p>	<p>Една от основните цели на НСКО е осигуряване на свободна и ефективна конкуренция в сектора Телекомуникации и развитие на нормална работна среда на членовете на сдружението. В тази връзка и предвид ангажираността на сдружението към проблемите на предприятията, изграждащи физическа инфраструктура за разполагане на електронно съобщителни мрежи за разпространение на радио и телевизионни програми и осигуряващи услуга „Достъп до Интернет” и широколентов пренос на данни, за нас е от съществено значение условията за изграждане, реконструкция и модернизиране на инфраструктурата. От съществена важност е и намаляването на разходите за изграждане и поддръжка на съоръженията в унисон с Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи (ОВ, L 155/1 от 23 май 2014 г.)</p> <p>Във връзка с предложенията на МРРБ за промени в ЗУТ чрез приемане на нов „Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията” бихме желали да се направят следните допълнения и изменения в предложения законопроект:</p> <p>Предложение 1. Предлагаме да се допълни ал. 1 в чл. 72, за да се гарантира, че общинските органи НЯМАТ право да събират гаранционни вноски за възстановяване.</p> <p>„Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2003 г.) Работите, свързани с разкопаване на улични и тротоарни настилки и вътрешноквартални пространства, се извършват въз основа на разрешение за строеж. За започването на строежа възложителят уведомява съответната общинска администрация след съгласуване с органите по безопасността на движението. <u>Гаранционни вноски и/или такси не се събират.</u>“</p> <p>Мотиви: Относно т.нар. гаранционна вноска или депозит, считаме, че Общината се домогва да гарантира разходите за извършване на бъдеща дейност. В ЗМДТ и ЗУТ обаче не се съдържа основание за събиране на такса за гарантиране на възстановяване на повредено имущество. Основополагаща е нормата на чл. 60 от Конституцията, според която такса без уредба в закон е немислима. Не може да се обосноват и материално-технически и административни разходи за Общината по извършване на услугата по смисъла на чл. 107 вр. чл. 7 ал. 1 и чл. 8 ал. 1 от ЗМДТ, тъй като съгласно чл. 74 ал. 1 т. 8 от ЗУТ строителят на улични мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура е длъжен да извърши за своя сметка необходими възстановителни работи в срокове, определени от общинската администрация..</p> <p>Предложение 2. Чл. 93 (2) да се допълни с изречение второ:</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 09.03.2018 г.) В неурегулирани територии физическа инфраструктура, предназначена за разполагането на електронни съобщителни мрежи, се изгражда въз основа на план по чл. 110, ал. 1, т. 5. <u>При строеж на нови и реконструкция на стари пътища клас А и магистрали задължително се предвижда успоредна физическа инфраструктура, предназначена за разполагането на електронни съобщителни мрежи с обем минимум 2 защитни тръби с диаметър Ф110 мм, както и отклонения през пътя минимум на всяко кръстовище. Последната физическа инфраструктура се стопанисва от АПИ.</u></p> <p>Мотиви: Предлагаме да се въведе задължение за изграждане на физическа инфраструктура в обхвата на нови или реконструкция на стари пътища, с което ще се осигури възможност за изграждане на ЕСМ с намалена себестойност както изисква Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи (ОВ, L 155/1 от 23 май 2014 г. Разходите за изграждане на тази инфраструктура ще са незначителни и биха се възстановили на АПИ при отдаването ѝ за ползване към операторите на електронно съобщителни мрежи.</p> <p>Предложение 3. Предлагаме следното изменение на чл. 142</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за</p>

	<p>1. създава се нова ал. 4а: „(4 а) За физическа инфраструктура за разполагане на електронна съобщителна мрежа се изисква:</p> <p>1. предоставяне на изходни данни за трасето/трасетата на включената в инвестиционния проект физическа инфраструктура, становище, оценка и/или доклад от засегнатите експлоатационните дружества, както и съгласуване с органите по безопасността на движението. Цената на становището, оценката, доклада или съгласуването включва само преките разходи, реализирани за изготвянето им.;</p> <p>2. <i>предварително разрешение, оценка и/или становище, в случай че</i> физическата инфраструктура за разполагане на електронна съобщителна мрежа засяга сервитута на автомагистрала и скоростни пътища от републиканската пътна мрежа, както и железопътната инфраструктура;</p> <p>3. предварително положително становище, оценка или доклад от Министерството на околната среда и водите или неговите регионални поделения, в случай че е предвидено физическата инфраструктура да засегне водите или водностопанските системи и съоръжения.</p> <p>4. съгласуване по реда на чл. 83 от Закона за културното наследство.“</p> <p>Мотиви: С предложени текст се конкретизира какви изходни данни се искат. Относно експлоатационните дружества е необходимо да се ограничи изискването за становища само да засегнатите такива или тези, които имат своя техническа инфраструктура в района. Относно цената на издаваните от експлоатационните дружества документи - често се начисляват прекомерно високи цени, т.к. няма никакво ограничение. Например едно дружество иска 54.00 лв/метър за съгласуване при условие, че то дори няма наблизко своя инфраструктура. Относно т. 2 не е необходима предварително становище на АПИ за пътища първи и втори клас, т.к. това само усложнява процедурата. По презумпция строителство в обхвата на тези пътища е допустимо.</p> <p>Предложение 4. Ние предлагаме нов чл. 144а, както следва: „Чл. 144а, (нов)</p> <p>Министърът на здравеопазването с наредба определя пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населените територии, определя хигиенно-защитните зони около излъчващите обекти, одобрява методика за изчисляване на напрегнатостта и плътността на енергийния поток на електромагнитните полета около излъчващите обекти и определя условията за тяхното прилагане.”</p> <p>Мотиви: Определянето на пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населените територии е особено чувствителна тема както за мобилните оператори, така и за подложените на облъчване население. Такава наредба и сега съществува (Наредба № 9 от 14 март 1991 г. ЗА ПРЕДЕЛНО ДОПУСТИМИ НИВА НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ПОЛЕТА В НАСЕЛЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХИГИЕННО-ЗАЩИТНИ ЗОНИ ОКОЛО ИЗЛЪЧВАЩИ ОБЕКТИ). Има данни, че резултатите изчислените зони не удовлетворяват операторите, които искат безпроблемно да си монтират базови станции на избрани от тях места, което правят успешно с прилагане на други механизми. Ето защо е важно тази проблем да се регламентира в този закон като се разработи нова наредба.</p> <p>Предложение 5. Предлагаме чл. 151, ал. 1, т. 13. да се измени така: „13. <i>изграждане на физическа инфраструктура за разполагане на кабелни електронни съобщителни мрежи в сгради, в т.ч. в режим на собственост или етажна собственост, както и изграждане на физическа инфраструктура в случаите по чл. 50, ал. 3, т. 3 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура за разполагане на кабелни електронни съобщителни мрежи в имоти - частна собственост, отредени за индивидуално ниско-жилищно застрояване.</i></p> <p>Мотиви: Изграждането на физическа инфраструктура за разполагане на кабелни електронни съобщителни мрежи в сгради не зависи от това, дали сградата е 2, 3 или 13 етажа високо застрояване. Това правило трябва да остане за всякакви сгради.</p> <p>Предложение 6. Да се добави нова т. 19 в чл. 151, ал. 1 на ЗУТ</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е</p>
--	---	--	--

	<p>Едновременно с това да отпадне чл. 147, ал. 1 т. 15, т. 16 и ал. 4;</p> <p>„19. Изграждане на сградни отклонения от уличната физическа инфраструктура за прокарване на електронни съобщителни мрежи, до входна точка на сграда и изграждане на нова физическа инфраструктура в сгради от входната точка, респективно точката за достъп до имота на потребителя, в т.ч. в режим на съсобственост или етажна собственост, както и прокарването на ЕСМ (кабели) в тях.”</p> <p>Мотиви: В съществуващото законодателство е твърде усложнена процедурата за включване на нов абонат при наличие на изградена улична физическа инфраструктура с прокарана ЕСМ в нея. Голяма част от сградите са запазени с кабели на ЕСМ, които преминават през съществуваща подземна канална инфраструктура, включително и отклоненията към сградите.</p> <p>Почти всички сгради ползват изградена слаботокова вътрешно сградна инфраструктура за прокарване на ЕСМ (кабелите) до абоната, които отдавна са запълнени и се налага бързо изграждане на нова вътрешна инсталация от тръби или кабелни канали.</p> <p>Процедурите по бързо присъединяване на абонати към нови телекомуникационни предприятия включват и възможността за бързо изграждане на нови сградни отклонения и нови вътрешно сградни канали, като това следва да стане без изискване за разрешение за строеж и сключването на договор със съгласие на собствениците, какъвто е случаят с монтажа на сградни газови инсталации (чл. 151, ал. 1, т. 10 и изграждането на електрически уредби и инсталации и чл. 151, ал. 1, т. 15 на ЗУТ). Съгласието на собствениците трябва да се счита за предварително дадено, т.к. не може да има съсобственик без право на газ, ток, вода и съобщения.</p> <p>Основните понятия, като физическа инфраструктура, крайна точка на мрежа, входна точка на мрежата в сграда, точка за достъп и др. са определени в ЗЕСМФИ и не се налага тяхното повторно дефиниране.</p> <p>Предложение 7. Ново определение за „експлоатационни дружества”.</p> <p>В параграф 5 на Допълнителни разпоредби на ЗУТ, се въвежда нова т. 87 (нова)</p> <p><u>„т. 87 (нова) „Експлоатационни дружества” са предприятията, които изграждат и/или стопанисват подземни и надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, включително регистрираните мрежови оператори в Единната информационна точка по чл. 4 на ЗЕСМФИ.“</u></p> <p>Мотиви: Проектирането и строителство на подземна и надземна електронно съобщителна инфраструктура се извършва по правилата на ЗУТ и е обичайна практика да не се иска и да не се извършва съгласуване с мрежовите оператори, които вече имат построена инфраструктура, защото операторите не се припознават като „експлоатационни дружества”. С това ще се избегне разминаването на тези понятия.</p> <p>Предложение 8 Предлагаме в част „Преходни и заключителни разпоредби”, да се направят някои изменения и допълнения в <i>Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура</i>, а именно:</p> <p>Предложение 8.1 В чл. 3, ал. 5 се добави:</p> <p>„Чл. 3. (5) Мрежовите оператори на физическа инфраструктура с доказана собственост, определят цени за предоставяне на достъп до и за съвместно ползване и на право на преминаване съгласно методика, определена с наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията.</p> <p>Мотиви: Горното произтича от дългогодишните спорове на всички експлоатационни дружества, явяващи се мрежови оператори на физическа инфраструктура с операторите на електронни съобщителни мрежи (кабели), в които се доказва липсата на документи за легитимна собственост както на дружествата, стопанисващи стълбовните мрежи в страната, така и на дружеството, експлоатиращо подземната тръбна мрежа за телекомуникации.</p> <p>Предложение 8.2. Предлагаме алинея (3) на чл. 18 ще добие вида:</p> <p>(3) Правата по чл. 17, ал. 1 върху мостове, пътища, улици, тротоари и други имоти - публична и частна държавна или публична и частна общинска собственост и стълбове ниско напрежение, се предоставят безвъзмездно в полза на</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>подлагано на процедура по общественото обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по общественото обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по общественото обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по</p>
--	---	--	---

	<p>операторите на електронни съобщителни мрежи.</p> <p>Предложение 8.3 Алинея 2 на чл.31 да добие вида:</p> <p>(2) Сервитутите по ал. 1 възникват безвъзмездно въз основа на одобрения инвестиционен проект и издаденото към него разрешение за строеж за всички държавни и общински имоти - публична и частна собственост, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. има влязъл в сила подробен устройствен план, с който се определя местоположението на съответните имоти, и 2. на собственика на имота е изплатено от титуляря на сервитута еднократно обезщетение само за имоти - частна собственост. <p>Мотиви: Важността и необходимостта от изграждане на електронно съобщителна инфраструктура и мрежи в днешно време е факт. При всички случаи следва да се спазват правила и ред за изграждането им. Поради това се изискват проекти от правоспособни лица и одобрението им по съответния ред. Стъпка в унисон с намеренията на ЕС да намаляване на разходите за изграждане на инфраструктура за ЕСМ, е предоставянето на частна и публична собственост на държавата и общините безвъзмездно. По този начин обществото ще получи по-добри условия за ползване на телекомуникационните услуги, получавани чрез ЕСМ..</p> <p>Предложение 8.4. В чл. 63, ал. 2 от ЗЕСМФИ да се добави думата „безвъзмездно” както следва:</p> <p>„Чл. (2) Кабелните електронни съобщителни мрежи могат да се разполагат въздушно безвъзмездно само:.....(следва по текста)”.</p> <p>Мотиви: Една от целите на Европейския съюз е осигуряване на евтин за потребителите ширококолов достъп до интернет независимо от тяхното местоположение, пол, възраст или занятие. В средните и малки населени места у нас мрежите се изграждат въздушно, използвайки стълбовете за ниско напрежение. В повечето случаи за включването на един абонат се ползват 3-5 стълба. Ако това се осъществява безвъзмездно, рязко ще се намалят разходите за изграждане на мрежите, с което ще изпълним целите на Директива 2014/61/ЕС и кабелните оператори ще могат да доставят ширококолов достъп на потребителите на ниска цена. В допълнение на това, всички разходи за стълбовете са калкулирани е цената на тока, платима от всички крайни потребители.</p> <p>Предложение 8.5. Чл. 69 (1) на ЗЕСМФИ се изменя така</p> <p>„Чл. 69 (1) Изграждането на физическа инфраструктура за разполагане на елементи на електронни съобщителни мрежи в съсобствена сграда или в общи части в сграда - етажна собственост, се извършва след писмено уведомление от оператора на електронна съобщителна мрежа до ръководството на етажната собственост.”</p> <p>Мотиви: В съществуващото законодателство е твърде усложнена процедурата за включване на нов абонат при наличие на изградена улична физическа инфраструктура с прокарана ЕСМ в нея. Голяма част от сградите са запазени с кабели на ЕСМ, които преминават през съществуваща подземна канална инфраструктура, включително и отклоненията към сградите.</p> <p>Почти всички сгради ползват изградена слаботокова вътрешносградна инфраструктура за прокарване на ЕСМ (кабелите) до абоната, които отдавна са запълнени и се налага бързо изграждане на нова вътрешна инсталация от тръби или кабелни канали.</p> <p>Процедурите по бързо присъединяване на абонати към нови телекомуникационни предприятия включват и възможността за бързо изграждане на нови сградни отклонения и нови вътрешно сградни канали, като това следва да стане без изискване за разрешение за строеж и сключването на договор със съгласие на собствениците, какъвто е случаят с монтажа на сградни газови инсталации (чл. 151, ал. 1, т. 10и изграждането на електрически уредби и инсталации и чл. 151, ал. 1, т. 15 на ЗУТ). Съгласието на съсобствениците трябва да се счита за предварително дадено, т.к. не може да има съсобственик без право</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p>
--	---	--	---

	<p>на газ, ток, вода и съобщения.</p> <p>Предлаганите законодателни промени целят равнопоставеност на различните видове оператори в телекомуникационния сектор, защита на правата на потребителите и цялостно и пълно транспониране на еврорективите в тази област. Горните съображения налагат едновременно изменение и допълнение на два закона - ЗУТ и ЗЕСМФИ, в противен случай търсеният ефект е невъзможен.</p>		
<p>„ЦЕТИН България“ ЕАД</p>	<p>С настоящото „ЦЕТИН България“ ЕАД (ЦЕТИН) представя в законоустановения срок, становище по ревизирия Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ЗУТ) в частта му Преходни разпоредби относно създаването на правна възможност за определяне на статута „търпимост“ на строежите или части от тях, представляващи елементи на техническата инфраструктура, които отговарят на техническите правила и норми, но са изградени, реконструирани или ремонтирани без изискващите се строителни книжа – одобрени инвестиционни проекти и издадено разрешение за строеж. Предлагаме в ал. 1 на пар. 8 от ПЗР на ЗИДЗУТ да бъде добавена и препратка към т. 6 на чл. 64, ал. 1 от ЗУТ, като посочената разпоредба придобие следната редакция:</p> <p><i>§ 8. (1) Строежи или части от тях, представляващи елементи на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, т. 1, 2, 3, 5, 6 и 9, започнати до влизане в сила на този закон, за които няма строителни книжа, но са били допустими по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно действащите правила и нормативи, са търпими строежи и не подлежат на премахване или забрана за ползване</i></p> <p>Мотиви: Подкрепяме необходимостта от изменение на действащия ЗУТ в посока предвиждането на разпоредби, които да регламентират статута на изградени, реконструирани или ремонтирани без изискващите се по ЗУТ строителни книжа строежи или части от тях, представляващи елементи на техническата инфраструктура по чл. 64 от закона.</p> <p>Считаме обаче, че към изброените в посочената разпоредба обекти на техническата инфраструктура трябва да бъдат включени и обектите по чл. 64, ал. 1, т. 6 от ЗУТ – приемно-предавателни станции и останалата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи.</p> <p>Конкретните ни аргументи за така предложеното допълнение са следните:</p> <p>На първо място, изложените в мотивите на ЗИДЗУТ, в частична предварителна оценка на въздействието, както и в доклада към законопроекта аргументи на МРРБ са напълно относими и към приемно-предавателните станции и останалата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи. Посочените обекти представляват елементи на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, т. 6, във връзка с § 5, т. 31 от ДР на ЗУТ, като по този начин не се различават от другите обекти, за които предвидените в настоящия ЗИДЗУТ правила търпимост ще се прилагат.</p> <p>Така по отношение и на приемно-предавателните станции премахването е „нецелесъобразно и икономически необосновано в случаите, в които същите са допустими по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно действащия ЗУТ“ (стр. 3 от мотивите на ЗИДЗУТ, респ. стр. 4 и 11 от частичната предварителна оценка на въздействието на законопроекта). Посочените обекти също по естеството си са с предназначение за „трайно задоволяване на обществени нужди“ (стр. 3 от мотивите, респ. стр. 4, 11 и 12 частичната предварителна оценка на въздействието).</p> <p>Предвид изложеното, в ЗИДЗУТ липсват мотиви за невключването и на приемно-предавателните станции и останалата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи, сред строежите, за които ще се прилага новият статут за търпимост.</p> <p>На следващо място, не считаме, обстоятелството, че изброените в законопроекта обекти са изцяло публична собственост (национални обекти, обекти с национално значение или с първостепенно общинско значение) за достатъчно обосновано от законова, а и от конституционна гледна точка.</p> <p>Понастоящем действащите правила за търпимост по ЗУТ не правят разлика в правния режим на строежите, а се прилагат еднакво (като видове обекти, процедури и срокове), както за обекти публична държавна или общинска, така и за такива частна собственост. В този смисъл, търпимите строежи по § 16, ал. 1 от ПЗР на ЗУТ (обн. ДВ, бр. 65 от 2003 г.), по § 127, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗУТ (обн., ДВ, бр. 101 от 2015 г.), както и тези по § 184 от ПЗР на ЗИДЗУТ (обн., ДВ, бр. 65 от 2003 г.) не са диференцирани по никакъв начин от гл. т. титуляря на правото на собственост – държава, общини или частни физически и юридически лица, или пък според предназначението на обектите – за задоволяване на обществени потребности от национално или местно значение или за задоволяване на частни нужди.</p> <p>Допълнително, въведеното в законопроекта диференциране на правилата за търпимост на строежите не съответства на чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията на Република България. Така, в редица свои решения Конституционният съд се е произнасял във</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Предложението не е относимо към предмета на уреждане на предлагания нормативен акт, тъй като строежите, регламентирани в законопроекта по естеството си са с предназначение за трайно задоволяване на обществени нужди и са изцяло публична собственост, като голяма част от тях представляват национални обекти и/или обекти с национално значение, както и обекти с първостепенно общинско значение.</p>

връзка с тълкуването на чл. 17 от Конституцията, като е направил генералния извод, че „**частната и публичната собственост са равнопоставени и еднакво гарантирани и защитени от Конституцията**“, както и, че „**член 4 и чл. 17, ал. 1 от Конституцията гарантират и защитават правото на собственост. Гаранцията и защитата се отнасят до всички видове собственост (частната собственост на гражданите или юридическите лица, както и частната и публична собственост на общините и държавата)**“ (Решение № 19 от 12.X.1995 г. на КС на РБ по конст. д. № 17/95 г.). Допълнително посочваме и Решение № 14 от 15.10.2020 г. на КС на РБ по к. д. № 2 / 2020 г. („**разпоредбите на чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията са гаранция, че правото на собственост се защитава от закона и че частната собственост е неприкосновена**“), както и Решение № 5 от 9.05.2006 г. на КС на РБ по к. д. № 1 / 2006 г. („**от чл. 17, ал. 1 от Конституцията произтича задължение за създаване от държавата на правни механизми, които осигуряват закрилата на собствеността**“). **На последно място**, включването и на обектите по чл. 64, ал. 1, т. 6 от ЗУТ в новите правила за търпимост на строежите би била следващата логична стъпка след приемането на редица изменения в действащото законодателство – не само в ЗУТ, но и в Закона за електронните съобщения (ЗЕС), Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ), както и в подзаконовите актове по тяхното прилагане.

В тази връзка ще посочим само чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ (новият облекчен законов режим за дейностите по **поддръжка, дооборудване и подобряване на приемно-предавателни станции**), чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕСМФИ (допустимостта на монтажа на елементи от електронни съобщителни мрежи в именно **търпима физическа инфраструктура по смисъла на ЗУТ**), § 5, ал. 1 от ПЗР на ЗЕСМФИ (**търпимост на подводни линейни обекти на физическата инфраструктура, необходима за осъществяване на електронните съобщения, разположени върху морското дъно**) и т.н.

Всички горепосочени законодателни изменения са насочени именно към създаването на необходимите условия за развитие на свързаността и достъпа до електронни съобщителни мрежи, вкл. мобилни и безжични такива, както и отчитане интересите на гражданите за осигуряване на свързаност, достъпност и използване на електронни съобщителни услуги с максимални ползи по отношение на избора, цената и качеството на услугите.

Последното е с особена важност и от гл. т. на поредните крайно негативни резултати на Република България в Годишния индекс на цифровата икономика и общество на Европейската комисия (DESI Report)1:

На основание всичко изложено дотук, предлагаме в ал. 1 на новия параграф от ПЗР на ЗИДЗУТ да бъде включена и препратка към т. 6 на чл. 64, ал. 1 от ЗУТ.

<p>Илиян Пламенов</p>	<p>1. Бих искал да изразя подкрепа за действията на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), с които се цели да се намери законово разрешение на тежкия проблем с незаконния ремонт и с незаконното строителство на язовири, магистрали и други инфраструктурни обекти – държавна или общинска собственост, извършено както през изминалите десетилетия, така и през последните няколко години от правителствени и общински органи на властта, от държавни предприятия и държавни търговски дружества, от общински предприятия и общински търговски дружества, както и от наетите от тях изпълнители и подизпълнители. Обикновено нормативната уредба съдържа разпоредби как се извършва „законен строеж“ и как се извършва „законен ремонт на законен строеж“. Поради многобройни случаи от практиката в нашата страна очевидно е необходимо ЗУТ и подзаконовата нормативна уредба към него да се детайлизира, като се разработят разпоредби за правила и процедури, приложими при установяване на случаи на: „незаконен ремонт на законен строеж“, „законен ремонт на незаконен строеж“, „незаконен ремонт на незаконен строеж“. Както стана ясно от информацията от МРРБ и от медиите, има немалко такива обекти в нашата страна. Предлаганите разпоредби би трябвало да са такива, че да не насърчават органите на властта и наетите от тях изпълнители и подизпълнители да извършват последващи и бъдещи незаконни действия при ново строителство, реконструкция и ремонти.</p> <p>По данни от МРРБ, съобщени пред медиите, на държавната компания „Монтажи“ АД през юли 2018 г. е възложен ремонт на 418 язовира. Към септември 2022 г. ремонтните работи по 209 язовира са завършили. Немалка част от язовирите са празни, както и по множество от тях ремонта е извършен без разработена и одобрена строителна документация. Извършените ремонти на язовири, т. е. на язовирни стени, неправилно и незаконно са били проведени по процедурата за аварийни ремонти. Стана ясно, че незаконни ремонти има и на участъци от магистрала „Хемус“ и магистрала „Тракия“. Известно, че изпълнението на аварийен ремонт се извършва в условията на спешност, при която се заобикалят обичайните процедури по Закона за обществените поръчки и се работи с фирма, предпочитана от възлагащия орган. Съответно, възнаграждението по такъв договор, ако въобще има договор, е неконкурентоспособно, т. е. неизгодно за възложителя, и по-високо от обичайното му равнище. Преди няколко дни съобщихте, че съществува проблем и с липсващата строителна документация и липсващите подробни устройствени планове (ПУП) за 84 свлачища в цялата страна, за които е платено авансово над 180 милиона лева през 2020 г. Очевидно незаконните ремонти на язовирни стени, свлачища, и други обекти, са поредна проява на социално-икономически паразитизъм, извършен от органи на властта, подчинени техни фирми, и държавни служители. Явен е алгоритъма на тези действия: първо създават хаос при изпълнение на служебните си задължения. Докато създават този хаос получават високо възнаграждение като държавни служители. На второ място, започват да поправят хаоса, които самите те са създали. Докато поправят хаоса, получават високо възнаграждение като държавни служители. За тези порочни административни методи и практики, които през няколко години се повтарят, би следвало да носят отговорност определени служители от МРРБ, от Министерството на икономика, от другите министерства, от общините, както и от политическата полиция „ДС-ДАНС“. Известно е, че служителите на политическата полиция ръководят и манипулират поведението и дейността на служителите в министерствата, ведомствата, общините и фирмите в нашата страна, като им дават неявни задължителни заповеди за изпълнение.</p> <p>2. С параграф 8, ал. 1 от проекта на ЗИД на ЗУТ се въвежда понятието „търпими строежи“. Чрез обявяване на строеж за търпим, юридически и фактически се постига легализиране на незаконно построени през изминалите десетилетия, както и през последните няколко години, инфраструктурни обекти, както и извършени незаконни ремонти по тези обекти. Логично е и оправдано МРРБ да търси и предложи начин за урегулиране на състоянието и обстоятелствата, свързани с тези обекти. Относно параграф 8 от проекта, е видно, че той е допълнен с разпоредби, така че, когато един строеж бъде обявен за търпим, задължително се изисква изготвяне на пълна документация, която към момента на започване или изпълнение на строежа е била задължителна. Ако не е възможно изготвянето на пълна документация за завършен строеж съгласно действащото законодателство към момента на установяването му като незаконен, то тогава задължително би следвало да се разработи документация в най-високата възможна степен като изчерпателност. Бих искал да предложа да се обмисли необходимостта от допълване в разпоредбите в параграф 8, ал. 2, така че да се изисква изготвяне на технически паспорт. В такива случаи по отношение на липсващата документация би следвало да се приложи принципа „По-добре късно, отколкото никога.“.</p> <p>3. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се създадат нови параграфи 10, 11, 12, с които да се разреши екологичния проблем с използването на неместни за нашата страна растителни видове в публичните озеленени площи от зелената система на населеното място, в т. ч. и в озеленените площи за широко обществено ползване. Проблемът е сериозен,</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона</p>
------------------------------	--	--	--

	<p>тъй като на много места в страната, поради некомпетентност на съответни общински и държавни служители, се засаждат цветя, храсти и дървета, които не са характерни за съответния регион или за страната като цяло. В средносрочен план такива растителни видове изменят растителния свят на населените места чрез своето разпространение по естествен път – чрез вятъра и дъжда. Отделно от това, някои от видовете съдържат или изпускат вещества, които отблъскват местните насекоми, птици и други животински видове. Например, дървесният вид китайски ясен, също известен с латинското си наименование „айлант”, съдържа вещества, които отблъскват всички насекоми. Освен това, този дървесен вид расте изключително бързо – нови издънки израстват за около две-три седмици. Това го прави изключително агресивен и лесно разпространяващ се вид. Неговото въвеждане в нашата страна е започнало след Освобождението. В допълнение, преди няколко години Европейската комисия призна важността на местните видове и борбата с инвазивните чужди видове като прие законодателство и списък с инвазивни чужди растителни и животински видове. Ето защо, използването единствено на местни за България растителни видове е много важно не само за хората, но и за природната екосистема в нашата страна. Понастоящем ЗУТ не съдържа правила в това отношение. Затова бих искал да предложа да се създадат следните нови параграфи:</p> <p>„Параграф 10. В част първа „Основи на устройството на територията”, глава трета „Устройство на териториите и поземлените имоти”, раздел XI „Устройство на озеленени площи”, в чл. 61, ал. 4, се добавя второ изречение със следното съдържание: „В тях се засаждат местни за страната видове.”.</p> <p>Параграф 11. В чл. 68 се създава нова ал. 3 със следното съдържание: „Мероприятията за озеленяване по ал. 1 се извършват с местни за страната видове.”</p> <p>Параграф 12. В чл. 69 се създава нова ал. 3 със следното съдържание: „Мероприятията за озеленяване по ал. 1 се извършват с местни за страната видове.””</p> <p>4. Бих искал да предложа проекта на ЗИД на ЗУТ да се допълни с нов параграф 13, който да въведе задължение собствениците закупили застроен поземлен имот, независимо дали той е в населено място или извън него, когато строежът е проектиран преди 1 януари 2007 г. да се изисква в три годишен срок от придобиването му чрез покупка или от наследяването му, да се извърши архитектурно заснемане, обследване, и изработване на технически паспорт. При така формулирана разпоредба не би се стигнало до претоварване на архитектите и другите правоспособни технически лица с поръчки за извършване на услугата, и съответно нейната цената няма да се повиши. Оправдано би било строежи с площ под определена стойност, например до 10 квадратни метра, или изградени от конкретен материал, или представляващи преместваеми постройки, да бъдат освободени от това задължение. С оглед успешно приложение на разпоредбата е много важно и задължително да се посочи, че разходите по изготвянето на документацията могат да бъдат заплатени на няколко равни месечни вноски, например до шест вноски. По този начин плавно и постепенно в годините напред би се решил многогодишният проблем с липсата на строителни книжа и документация за голяма част от правителствените, общинските и частните строежи в страната.</p> <p>5. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави нов параграф 14, който да въведе задължение за държавните органи, общините, частните юридически лица, и физически лица, които са собственици на недвижими културни ценности (наричани преди години застроен недвижим имот със статут „паметник на културата”) да имат изготвена документация за извършено архитектурно заснемане, обследване, и изработен технически паспорт. Изпълнението на задължението би следвало да бъде в срок три години от влизане в сила на закона. Задължението би следвало да се прилага, включително по отношение на по-стари сгради и други архитектурни обекти, изградени във времето преди 20-ти век. С оглед успешно приложение на разпоредбата е много важно и задължително да се посочи, че разходите по изготвянето на документацията могат да бъдат заплатени на няколко равни месечни вноски, например до шест вноски. Наличието на тази документация е свързано и с планиране и изпълнение на политиката по управление на недвижимото културно наследство, включително провеждането на реставрационните дейности.</p> <p>6. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави нов параграф 15, който да регламентира вписването в общите устройствени планове (ОУП) и в ПУП на населените места изградените през 20-ти век укрития и бомбоубежища, предназначени за ползване от населението. Независимо какво е тяхното актуално състояние: годни за ползване или негодни за ползване. Тези обекти са държавна, или общинска, или частна собственост. С оглед по-доброто им управление и поддържане е необходимо да има публично достъпна информация за тях, известна както на служителите на съответните ведомства, така и на жителите на населеното място. Вероятността за възникване на война и появата на необходимост за използване на тези обекти понастоящем клони към нула, но въпреки това те би трябвало да се поддържат в годно състояние, с оглед ползване при</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p>
--	--	--	--

	<p>природни бедствия, аварии, антропогенни катастрофи, и други извънредни ситуации. Някои от тези обекти могат да имат гражданско и стопанско приложение като складове, хранилища, работилници, производствени площи, медицински центрове, и т. н. Алтернативният вариант е вписването да бъде направено единствено за негодните за използване обекти.</p> <p>7. С оглед предложението в т. 6 по-горе, бих искал да предложа да добави нов параграф 16, който да регламентира вписването на укритията и бомбоубежища, предназначени за ползване от населението, в кадастъра, в кадастралния регистър на недвижимите имоти, в кадастралната карта, и в имотния регистър. Това ще позволи по-добро управление на тези застроени недвижими имоти, както и ще се постигне публичност на информацията относно тях. Алтернативният вариант е вписването да бъде направено единствено за негодните за използване обекти.</p> <p>8. Бих искал да предложа проекта на ЗИД на ЗУТ да се допълни с нов параграф 17, с разпоредба, която да разреши един разпространен проблем при благоустрояването на населените места. В нашата страна масово тротоарите се асфалтират. Вероятно може би това е по-евтино и по-бързо за изпълнение. Но със сигурност е много неестетично и грозно. Известно е, че на много места в страната асфалтиранията на улици и тротоари се правят с главна цел политическа реклама на съответния кмет и усвояване на осигуреното финансиране. Поради това, естетичният вид на градската среда не се взема предвид. А това е неправилно и недопустимо. Известно е, че много голяма част от кметовете, от общинските служители, и от общинските съветници, са посредствени лица, интересувани се единствено от реномето си, заплащането си, личните си интереси, и безропотно изпълняващи всяка заповед, която им бъде възложена от техните ръководители и водещи офицери от политическата полиция „ДС-ДАНС“. Отделно от това, може да се види, че в страната има исторически обекти с недвижими културни ценности (постройки) от минали исторически периоди, около които тротоарите и улиците са асфалтирани, вместо да бъдат положени плочки по тротоарите и паваж по улиците. Такива обекти са известни на гражданите по места в страната. Подобна несъобразеност на прилежащите площи с архитектурния стил на културната ценност не съответства на желанието и претенцията на кметовете по места да създават условия за развитие на културно-исторически туризъм. Тези неадекватни съвременни архитектурни и строителни работи са организирани и възложени от общински служители. Ето защо бих искал да предложа проекта на закон да включи изрична разпоредба, според която:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тротоарите в населените места се изграждат чрез полагане на бетонни плочки; - подстъпите към и прилежащите зони около недвижими културни ценности, построени преди 1950 година, както и в кварталите с историческо значение в населените места, тротоарите се изграждат чрез полагане на бетонни плочки, а уличната настилка се изгражда чрез полагане на каменни павета. <p>9. Бих искал да предложа проекта на ЗИД на ЗУТ да се допълни с нов параграф 18, с който да се промени ЗУТ, или Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР), или впоследствие отделно да се промени „Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители“, така че при случай на заявено желание от собственик (физическо или юридическо лице) за съединяване на негови поземлени имоти, имащи обща граница, независимо дали те се намират в населено място или извън него, както и независимо дали са застроени или не са застроени, и представляват терен в регулация, или земеделска земя, или гори, той да не дължи заплащане на общински такси за промяната в ПУП и в ОУП, както и да не дължи държавни такси в полза на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК) за извършване на тези промени в кадастъра, кадастралния регистър на недвижимите имоти, кадастралната карта, и имотния регистър (включително по чл. 53, ал. 1 и ал. 2, и чл. 53а от ЗКИР, както и по други приложими разпоредби от ЗКИР). Доколкото ми е известно, понастоящем държавни такси не се дължат единствено за случаите на влязъл в сила план за уедряване на земеделски земи, разработен съгласно чл. 37е от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). Тази предложена промяна в нормативната уредба е много необходима, за да може да се насърчи и по-лесно да се преодолее тежкия структурен проблем с разпокъсаността и маломерността на поземлените имоти в нашата страна. По отношение на земеделието, този проблем причинява неефективност, нерентабилност на дейността и ниска конкурентоспособност.</p> <p>10. Бих искал да предложа проекта на ЗИД на ЗУТ да се допълни с нов параграф 19, с който да се промени ЗУТ, или ЗКИР, или впоследствие отделно да се промени „Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители“, така че при случай на заявено желание от собственик (физическо или юридическо лице) за поправка на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - явна фактическа грешка в ОУП или в ПУП; - непълнота и грешка в ОУП или в ПУП; - несъответствие на данни в ОУП или в ПУП; 	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p>
--	--	---	---

- явна фактическа грешка в кадастъра, кадастралния регистър на недвижимите имоти, и кадастралната карта, съгласно чл. 53 б, ал. 1 от ЗКИР, както и съгласно други приложими разпоредби от ЗКИР;
- непълнота, грешка, но и на несъответствие на данни в кадастъра, кадастралния регистър на недвижимите имоти, и кадастралната карта, съгласно чл. 54, ал. 1 от ЗКИР, както и съгласно други приложими разпоредби от ЗКИР;
- очевидна фактическа грешка, непълнота, но и на грешка и несъответствие на данни в имотния регистър, съгласно чл. 89, ал. 1 и ал. 2 от ЗКИР, както и съгласно други приложими разпоредби от ЗКИР;

той да не дължи заплащане на общински такси, както и да не дължи държавни такси в полза на АГКК за извършване на тези промени.

Известно е, че създаването на кадастъра и имотния регистър започна около 2002 г. чрез анкетиране на собствениците и въвеждане на данни от наети анкетьори, от общински служители, а по-късно и от служители на АГКК. При извършването на тази дейност през изминалите около двадесет години са допуснати много голям брой различни видове грешки, неточности и несъответствия в данните спрямо реалната обстановка и реалните данни, което се установява навсякъде в страната. В някои от случаите това се дължи на неволни грешки, но в друга част от случаите – на умишлено въвеждане на грешни данни или на умишлени пропуски. Тези неправомерни действия са форма на административен тормоз и административен терор спрямо политически, идеологически и религиозно неудобни и нежелани български граждани. Известно е, че почти всички държавни служители, включително тези в общините и в АГКК са членове на агентурно-терористичната мрежа на политическата полиция „ДС-ДАНС”, и са обучени и инструктирани за начините как да извършват административен тормоз, административен терор, административно отмъщение, и как да прилагат в дейността си църковно-масонско-агентурните догми за дискриминация, сегрегация, расизъм, нацизъм, апартейд, които са обичайно характерни за българските правителствени и общински ведомства през цялото време от Освобождението до сега. Обучени са как да манипулират и ощетяват законните права и интереси на българските граждани, включително чрез извършване на различни видове грешки, пропуски, и несъответствия при отразяване в регистрите фактическото състояние на имотите. Всичко това се потвърждава от огромния брой грешки и пропуски в ОУП-ове и в ПУП-ове в общините, в кадастралния и в имотния регистри. Ето защо поправянето на щетите в регистрите, породени от тези практики прилагани през десетилетията на отминалия комунистически режим и на настоящия псевдо-демократически режим изисква като минимум да не се събират такси за поправяне на всякакви видове грешки, пропуски и несъответствия. Има основателни предположения, от които може да се направи извод, че политическата полиция „ДС-ДАНС” от десетилетия, както и понастоящем, изготвя и поддържа списъци с политически, идеологически и религиозно неудобни и нежелани български граждани. Тези граждани са подлагани на ежедневен тормоз, терор и незачитане на техните граждански права и свободи от страна на правителствените ведомства, общинските ведомства, и правоохранителните ведомства. В тези списъци понастоящем са включени няколко десетки хиляди или няколко стотин хиляди български граждани.

11. С оглед на казаното в точка 10 по-горе, бих искал да обърна внимание, че в Допълнителните разпоредби на ЗУТ няма легална дефиниция за понятията „явна фактическа грешка” в ОУП или в ПУП, „непълнота и грешка” в ОУП или в ПУП, „несъответствие на данни” в ОУП или в ПУП. В Допълнителните разпоредби на ЗКИР се съдържат легални дефиниции единствено за две от понятията за видовете несъответствия: в т. 9 се съдържа легална дефиниция на понятието „явна фактическа грешка” в кадастрална карта, а в т. 16 – на понятието „непълнота и грешка” в кадастрална карта. Ето защо бих искал да предложа проекта на ЗИД на ЗУТ да се допълни с нов параграф 20, с който:

- В Допълнителните разпоредби на ЗУТ да се регламентират три легални дефиниции за:
- „явна фактическа грешка” в ОУП и в ПУП;
- „непълнота и грешка” в ОУП и в ПУП;
- „несъответствие на данни” в ОУП и в ПУП.

- В Допълнителните разпоредби на ЗКИР да се регламентират шест легални дефиниции за:
- „явна фактическа грешка” в кадастъра и в кадастралния регистър на недвижимите имоти;
- „непълнота и грешка” в кадастъра и в кадастралния регистър на недвижимите имоти;
- „несъответствие на данни” в кадастъра, кадастралния регистър на недвижимите имоти, и кадастралната карта;
- „очевидна фактическа грешка” в имотния регистър;
- „непълнота и грешка” в имотния регистър;
- „несъответствие на данни” в имотния регистър.

Регламентирането на посочените понятия ще създаде по-високо равнище на правна сигурност и ще допринесе за

Не се приема.

Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.

	<p>повишаване на доверието в данните в ОУП, ПУП, в кадастралните и в имотните документи.</p> <p>12. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави нов параграф 21, който да създаде разпоредба в ЗУТ, или в ЗКИР, или в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), която да постави краен срок за изпълнение на задължението на министерства, областни управители и кметове на общини за възлагане на подизпълнители съгласно параграф 4к, ал. 1 от Преходите и заключителните разпоредби (ПЗР) на ЗСПЗЗ разработването на помощни планове и планове на новообразувани имоти за земите, които са предоставени за ползване на граждани.</p> <p>13. Общинските власти периодично организират търгове за продажба на поземлени имоти по параграф 4к от ПЗР на ЗСПЗЗ, които са частна общинска собственост. В търговете участват както дългогодишните ползватели на тези имоти, така и други заинтересовани лица. Немалка част от дългогодишните ползватели са пенсионери, социално слаби, бедни, и онеправдани лица, които разполагат с ограничени доходи. Въпреки това, те имат интерес да закупят и да продължат да стопанисват съответните поземлени имоти. Липсата на възможност за заплащане на няколко вноски на достигнатата в търга или в пряката продажба цена, сериозно ограничава участието и интереса на досегашните ползватели. Това води до масова неудовлетвореност от условията, при които се провеждат тези процедури, което рефлектира на отношението към местната и правителствената власти. Поради тази причина за немалко от поземлените имоти не е възможно да се намерят купувачи и стопани, което ги обрича на изоставяне. Ето защо бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави параграф 22, който да създаде разпоредба в Закона за общинската собственост или в ЗСПЗЗ, която да позволи заплащане цената при спечелен търг или процедура за пряка продажба от дългогодишен ползвател (или от неговите наследници, ако е починал), при закупуване на поземлен имот (земеделска земя или гора), на равни месечни вноски в срок до три години. Такава промяна ще възобнови интереса на десетки хиляди дългогодишни ползватели и техните наследници към закупуване, и те ще могат да продължат да стопанисват тези малки поземлени имоти – семейни градини, разположени около населените места.</p> <p>14. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави параграф 23, който да създаде разпоредба в ЗУТ, която да постави краен срок за изпълнение на задължението на общинските власти да изготвят и приемат ОУП-ове на всички населени места на своя територия. Известно е, че няколко десетки общини продължават да нямат влезли в сила ОУП-ове, въпреки, че задължението за разработването им е от преди години, както и въпреки, че всяка година МРРБ предоставя целево финансиране на общински власти за разработването на тези документи.</p> <p>15. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави параграф 24, който да създаде разпоредба в ЗУТ, която да задължи общинските власти да публикуват на своя Интернет адрес влезлите в сила ОУП-ове на населените места на своя територия. Понастоящем символично малък брой от всички 265 общини са публикували тези документи на своя Интернет адрес, въпреки че мнозинството от общините имат влезли в сила ОУП-ове за няколко или за всички населени места на своята територия. Публикуването им, освен, че е проява на прозрачност и компетентност при работа, би спестило внимание, време, и ресурси на общинските служители, в случай на необходимост от предоставяне на тази информация по реда на Закона за достъп до обществената информация. Плановите би следвало да се публикуват най-малко в популярен и лесно достъпен компютърен файлов формат като PDF или JPG.</p> <p>16. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да се добави параграф 25, който да създаде разпоредба в ЗУТ, която да задължи общинските власти при разработване на устройствените документи за пространствено развитие на местно равнище задължително да насочват строителната и инвестиционната дейност на юридическите и физическите лица, и създаването на нови урегулирани имоти – към свободните и неусвоени пространства в рамките на населените места, а не към границите на населените места и площите извън тях. Досегашната практика на разширяване на границите населените места и приобщаване на нови площи е концептуално неправилна и неефективна, и освен всичко друго, води и до унищожаване на земеделски и горски площи, и природни местообитания. В мнозинството от населените места немалък процент от площта в рамките на границите им стои неусвоена, въпреки че е отредена за застрояване и реализиране на инвестиционни намерения. Например, в рамките на границите на град София тази площ е няколко квадратни километра. Уточнявам, че в тази стойност не се включват озеленените площи, в т. ч. парковете и градините, които е важно да бъдат запазени. Подобни свободни неизползвани пространства, подходящи за създаване на урегулирани имоти има почти във всички населени места в страната.</p> <p>17. Бих искал да предложа в проекта на ЗИД на ЗУТ да са добави параграф, с който да се разреши един дългогодишен, тежък и структурен проблем на българското земеделие. Проблемът е по отношение на собствеността на физическите лица върху земеделски поземлени имоти, намиращи се както в населените места, но така също и най-често извън тях, когато е</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p>
--	---	---	---

<p>необходимо да се извърши делба при наследяване. Действащата разпоредба на чл. 72 от Закона за наследството (ЗН) разпорежда: „При съставяне на дяловете не се допуска разделянето на нивите на части, по-малки от 3 декара, на ливадите на части, по-малки от 2 декара, и на лозята и овощните градини на части, по-малки от 1 декар.”, https://lex.bg/laws/ldoc/2121542657 . Тази разпоредба е дословно повтаряне на чл. 246, изречение второ, от ЗН от 1890 г., което разпорежда: „При съставянето на дяловете не се допуска да се делят нивите на части по-малки от три декари – ливадите на части по-малки от два декара, а гюловете и лозята на части по-малки от един декар.”. Разпоредбата е приета през 1896 г., https://www.ciela.net/svobodna-zona-darjaven-vestnik/document/2106075648/issue/3924 . На съвременният етап на развитие на земеделието действащата разпоредба на чл. 72 от ЗН има ясно изразено вредно и щетно действие върху българските земеделие и икономика. Тя не е съобразена с естеството на земеделската дейност и изискваните от нея внимание, време, инвестиции и механизация на дейностите. Поради това, считам, че още след падането на комунистическия режим тя е трябвало да бъде променена, като размерите на дяловете бъдат завишени. Вместо това, целият процес на възстановяване на поземлената собственост е съобразен с тази разпоредба, утвърдил я и я умножил стотици хиляди пъти в практиката. Така се е стигнало до настоящата ситуация с огромен брой маломерни земеделски имоти. Те, от своя страна, са довели до незаинтересованост на собствениците им да ги стопанисват и обработват, поради нерентабилност на дейността. Вина за настоящото състояние носят Народното събрание, Министерския съвет, Министерството на земеделието, и Министерството на правосъдието, МРРБ, които вече около 32 години пропускат да приведат разпоредбата на чл. 72 от ЗН към съвременната икономическа действителност. Така понастоящем възможността за делене на един поземлен имот между наследници е възможно да се извърши до размери, които са далеч от икономическата логика за 21-ви век. През 2020 г. България е сред първите страните в Европейския съюз с най-висока разпокъсаност на собствеността и маломерност на земеделските площи. Това е резултатът от действието на 126-годишната разпоредба и той вече е ясен и видим за всички. Ето защо бих искал да предложа нов параграф 26 в проекта на ЗИД на ЗУТ със следното съдържание:</p> <p>„Параграф 26. Чл. 72 от Закона за наследството се променя както следва: „При съставяне на дяловете не се допуска разделянето на нивите, ливадите, лозята и овощните градини на части, по-малки от 1 хектар.”.”</p> <p>18. Бих искал да коментирам и още един сериозен проблем при извършване на строителство с правителствено или с общинско финансиране. Проблемът е породен от някои разпоредби на „Наредба № 2 от 2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти” (Наредба № 2). След влизането ни в Европейския съюз стана модерно, популярно и популистко да се извършват ремонти на съществуващи улици, пътища и магистрали, както и строеж на нови такива. За съжаление, част от тези ново построени или ново ремонтирани пътища, най-вече в населените места, относително скоро след това влошават техническото и експлоатационното си състояние, и отново имат нужда от ремонт. По този начин се „източват” средства от ведомствените правителствени и от общинските бюджети. По такъв начин недостатъчно качествените ремонти и строежи на улици в населени места се превръщат в порочен бизнес. Отговорност за некачествените ремонти носят и правителствените ведомства, които са определили настоящата величина на минималните гаранционни срокове по Наредба № 2. Ето защо, бих искал да предложа да се приеме отделна промяна в Наредба № 2 и да се увеличат двукратно, а в някои случаи –трикратно, минималните гаранционни срокове, най-вече тези по чл. 20, ал. 4, т. 9 и т. 10 – при строеж и ремонт на пътища и улици. Това ще доведе до ползване на по-качествени продукти в строителството, до по-качествено извършване на работата от строителните фирми и от надзорните фирми, и до повече средства в бюджетите на министерства, ведомства и общини, които средства могат да се насочат към ремонт и строеж на други улици и пътища, а не към такива, по които допреди няколко години е работено. Действащите минимални гаранционни срокове 3 години при строеж на улица и 2 години при ремонтирането ѝ, водят до прехосничество на публични средства и способстват за формиране на незаконни схеми за облагодетелстване на лица от институциите и от сектора на пътно-строителните и пътно-надзорните фирми. Ето защо предлагам следното изменение в Наредба № 2:</p> <p>„1. В чл. 20, ал. 4, т. 9 и т. 10 се променят както следва:</p> <p>„9. за автомагистрали и скоростни пътища – 14 години; за републикански пътища от I и II клас – 10 години; за републикански пътища III клас – 8 години; при основен ремонт и реконструкция на всички пътища от републиканската пътна мрежа – 6 години; за останалите пътища и улиците – 9 години; при основен ремонт и реконструкция – 6 години;</p> <p>10. за съоръжения за автомагистрали, пътища и улици – 24 години; при основен ремонт и реконструкция – 12 години;”</p> <p>19. Бих искал да заявя, че съм запознат със становището на Камарата на архитектите в България, което е подадено в рамките на първата обществена консултация за обсъждане на проекта на ЗИД на ЗУТ. Напълно споделям и подкрепям изразените техни предложения, коментари и мотиви конкретно по точка 2.4.1. от тяхното становище, където визират параграф 9 от публикувания тогава проект на ЗИД на ЗУТ, с който МРРБ предлага регламентиране на статут „търпимост” за незаконно</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не подлежат на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложенията са извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не подлежат на процедура по</p>
--	---	--

	<p>строителство на инфраструктурни обекти, извършено от правителствени и общински органи, правителствени предприятия и правителствени търговски дружества, общински предприятия и общински търговски дружества, както и от изпълнители и подизпълнители, които те са наели.</p> <p>20. Бих искал да предложа МРРБ да предприеме действия за търсене на дисциплинарна, административна и наказателна отговорност от органи на властта, длъжностни лица, изпълнители и подизпълнители, организирани и осъществили незаконосъобразните строежи, незаконосъобразните реконструкции, незаконосъобразните ремонти на язовирни стени, участъци от магистрала, и други публични инфраструктурни обекти, както и незаконосъобразно укрепване на свлачища.</p> <p>21. На основание на чл. 26, ал. 5, изречения 1 и 2 от ЗНА след завършване на обществената консултация ще очаквам да публикувате на Интернет сайта на Портала за обществени консултации и на Интернет сайта на МРРБ, справка за отразяване на получените предложения, заедно с обосновка за неприетите. Справката е особено важна за всички организации от гражданското общество и от икономиката, които са участвали в консултацията. Бих искал да напомня, че справка следва да съдържа в цялост подадените становища и предложения, а не избрани части от тях. Справката е част от информационното досие на проекта, което се разглежда и приема на заседание на Министерския съвет и се изпраща до народните представители в Народното събрание.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.</p>
<p>Христина Петрова</p>	<p style="text-align: center;">УВАЖАЕМИ АРХ. ШИШКОВ,</p> <p>С настоящото възражение с предложения за промяна в някои текстове, изразявам несъгласие с така предложения Проект Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ЗИД на ЗУТ), публикувани на 28.10.2022 г на сайта на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В § 2 от ЗИД на ЗУТ предлагам думите „ситуационна скица“ да се заменят с „архитектурна ситуация с нанесени трасета и съответните им сервитути, при спазване на изискванията за право на преминаване и право на прокарване през чужд имот“. 2. В § 6, т. 1, буква „б“ от ЗИД на ЗУТ предложението излага на опасност от нарушаване на правото на собственост, тъй като не е изрично изяснено ненарушаването на правилата за прокарване и преминаване през чужда собственост. 3. В § 6, т. 2 от ЗИД на ЗУТ предлагам да се добави нова „т. 1 Архитектурна ситуация с нанесени трасета и съответните им сервитути, при спазване на изискванията за право на преминаване и право на прокарване през чужд имот“. 4. В § 8, ал. 2, т. 2 и в ал. 3, изречение второ от Преходни разпоредби на ЗИД на ЗУТ предлагам думите „проект-заснемане“ да се заменят с „архитектурно заснемане“. <p style="text-align: center;">УВАЖАЕМИ АРХ. ШИШКОВ,</p> <p>в качеството си на Възложител по смисъла на ЗУТ, съответно и в качеството си на инвеститор, Ви уверявам, че подготвяните предстоящи промените на ЗУТ, с които одобряването на инвестиционни проекти ще се състои само в оценка на</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Не кореспондира с текста на § 2 на законопроекта.</p> <p>За строителство по реда на чл. 147 се прилага разпоредбата на чл. 153, ал. 1, съгласно която разрешение за строеж се издава само въз основа на искането за разрешение и документ за собственост, за учредено право на строеж или за право да се строи в чужд имот по силата на специален закон.</p> <p>Съгласно разпоредбата на чл. 153, ал. 1, изр. 3, за постройки и съоръжения по чл. 147, ал. 1 към разрешението за строеж се прилага ситуационна скица с обозначени линии на застрояване, разстояния и височини.</p> <p>В зависимост вида строеж, заснемането може да бъде различно от архитектурно.</p> <p>Предложението е извън предметния обхват на проекта на Закон за</p>

	<p>съответствието на проекта с устройствените изисквания и показатели за застрояване и благоустрояване в ПИ или УПИ, сериозно намаляват закрилата на правата и интересите във вътрешността на обема на реалното застрояване по следните причини:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Възложителят е в преки търговски взаимоотношения с проектанта и това би могло да повлияе върху качеството на проектиране и съответствието на инвестиционните проекти с нормативните изисквания, поради намаления допълнителен обществен контрол. 2. Възложителят е в преки търговски взаимоотношения с консултанта, което също би могло да повлияе върху качеството и съответствието на инвестиционните проекти с нормативните изисквания, поради намаления допълнителен обществен контрол. 3. Възложителят е лишен от подробния преглед и оценка на обществения орган, който е оправомощен съгласно ЗУТ да одобрява инвестиционни проекти, подпомаган от решенията на ЕСУТ или от комплексен доклад на консултантска фирма. <p>Надявам се, че ще приемете възраженията ми и те ще бъдат отразени в Проекта на ЗИД на ЗУТ.</p>		изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и не е подлагано на процедура по обществено обсъждане.
Николай Едрев	<p>РП, АМ Хемус и Видин Ботевград</p> <p>Параграф 8. (1) Строежи или части от тях, представляващи елементи на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, т. 1, 2, 3, 5 и 9, започнати до влизане в сила на този закон, за които няма строителни книжа, но са били допустими по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно действащите правила и нормативи, са търпими строежи и не подлежат на премахване или забрана за ползване.</p> <p>За АМ Хемус, участъци 4 и 5, е единственият възможен начин да започне строителството, което е започнало на 18.07.2020 абсолютно незаконно, без разрешение за строеж. Какво ще стане с виновните, след като Законодателят даде индουλгенция. Няма щета - няма виновни. Всички досъдебни ще бъдат прекратени и забравени.</p> <p>За ТРП - дали ще са търпими основните ремонти, извършени под формата на текущи ремонт и поддръжка по договорите от 2018-2022? На каква цена?</p>	Не се приема.	Коментара не е по съществуващото на законопроекта.
Иван Ив. Иванов	<p>чл. 26 от ЗАКОН ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ</p> <p>Защо след като направени изменения са несъществени спрямо предишното публикуване на проекта, не се използва старото публикуване, на което има достатъчно изпратени становища.</p> <p>Защо след като пишете че има приети предложения не е публикувана справка за постъпилите предложения заедно с обосновка на неприетите предложения.</p>	Приема се по принцип.	
Петър Николов	<p><u>Предложения (становище) по проект за ЗИД на ЗУТ</u></p> <p>Отново (както и в рамките на общественото обсъждане на ЗИД на ЗУТ в първоначалния му вариант, проведено в периода 12.09-12.10.2022 г.) категорично възразявам срещу меко казано скандалното, тотално погазващо и обезсмислящо конституционния и законов правов ред в държавата проектопредложение с преходна разпоредба към законопроекта да се регламентира статут като „търпими“ на незаконни (по смисъла на чл. 225, ал. 2, т. 2 от ЗУТ) инфраструктурни строежи („маскирани“ под благовидния израз „строежи или части от тях...за които няма строителни книжа“). Както правилно е посочено в становището на Камарата на архитектите в България (КАБ) (в рамките на общественото обсъждане на ЗИД на ЗУТ в първоначалния му вариант) практически се предлага „амнистиране“ („узаконяване“) на всички незаконно извършени (без законово изискуемите проекти, разрешения и други документи) строежи на основни обекти на техническата инфраструктура (автомагистрала, пътища, мостове, тунели, ж.п. линии и ж.п. инфраструктура и съоръжения, язовири, други хидротехнически и защитни съоръжения, преносни проводни (мрежи) на техническата инфраструктура и съоръженията към тях в областта на водоснабдяването, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването и т.н.), които в общия случай са строежи от първа или друга висока категория (по смисъла на чл. 137 от ЗУТ), за период от повече от 20 г. назад във времето (от влизането в сила на ЗУТ на 31.03.2001 г. досега). Очевидно е, че се касае и основната цел (независимо от формално прокламираните цели в про-форма написаните мотиви, доклад и частична оценка на въздействието)</p>	Не се приема.	Със създадения преходен параграф се установяват нови условия за търпимост, различни от условията за търпимост, регламентирани в § 16 от преходните разпоредби на ЗУТ и в § 127, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИДЗУТ (обн., ДВ, бр. 82 от 2012 г.), продиктувани от необходимостта за защита на обществения интерес. Липсата на правна уредба, която да урежда строежите или части от тях, представляващи елементи на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗУТ, които отговарят на техническите правила и

на законопроекта е „амнистиране“ не само на станалите публично известни скандални и изцяло незаконни (вкл. с голяма степен на вероятност и по много други причини извън липсата на строителни книжа) строежи на пътища (в т. ч. автомагистрала) и язовири, но и на огромно количество други инфраструктурни строежи, по които са „усвоени“ (т.е. най-вероятно преимуществено откраднати) десетки или дори стотици милиарди левове публични средства на българските данъкоплатци. За всички хора (дори и за неграмотните такива) е ясно, че бурното и мащабно (поне на приказки и „голи“ обещания) строителство/ремонт на базисна инфраструктура през последните 20 години (за които се отнася планираната „амнистия“) в случаите, в които е било извършвано без строителни книжа (в т.ч. без проекти, строителни разрешения, актове и протоколи по време на строителството, авторски контрол, строителен надзор, въвеждане в експлоатация и т.н.) е извършвано по този начин изобщо неслучайно, а напълно съзнателно и умишлено, тъй като като всички (или почти всички) въпросни обекти на техническата инфраструктура се изграждат с публични средства от администрацията (държавна/общинска), която е не само възложител (инвеститор) на обектите, но и (чрез съответните предвидени в закона компетентни органи) одобрява, разрешава, контролира, въвежда в експлоатация тези строежи и налага законоустановените санкции (в т.ч. премахва незаконните строежи) при неспазване на изискванията на строителното законодателство. За целта са специално създадени/предвидени (с множество разпоредби на редица закони и подзаконовни нормативни актове) и издържани от данъкоплатците огромно количество органи на власт (органи на местно самоуправление), подпомагащи ги администрации и други структури/правни субекти (министерства, агенции и др. ведомства, с множество допълнителни административни структури към тях – служби, дирекции, териториални звена (администрации) и т.н., както и притежавани, управлявани и контролирани от държавата (предимно чрез съответните ресорни министри) директно или индиректно (чрез други компании/предприятия еднолична/мажоритарна държавна собственост) публични предприятия – като напр. „Автомагистрала“ ЕАД, ДП „Управление и стопанисване на язовири“, ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура““ (НКЖИ), „Държавна консолидационна компания“ (ДКК) ЕАД и всички еднолично или мажоритарно притежавани от него дружества (в т. ч. „Монтажи“ ЕАД и др.), които изграждат, разширяват, реконструират, модернизират, ремонтират, поддържат, управляват елементи (обекти) на посочената в обсъжданата проекторазпоредба техническа инфраструктура, „Български енергиен холдинг“ (БЕХ) ЕАД и всички еднолично или мажоритарно притежавани от него енергийни дружества (в т. ч. „Електроенергиен системен оператор“ (ЕСО) ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и др.), които изграждат, разширяват, реконструират, модернизират, ремонтират, поддържат, управляват елементи (обекти) на посочената в обсъжданата проекторазпоредба техническа инфраструктура, „Български ВиК холдинг“ ЕАД и всички еднолично или мажоритарно притежавани от него ВиК дружества, които изграждат, разширяват, реконструират, модернизират, ремонтират, поддържат, управляват елементи (обекти) на посочената в обсъжданата проекторазпоредба техническа инфраструктура и т.н., областни управители и областни администрации към тях, кметове на общини и общински администрации към тях, главни архитекти и подпомагащи ги администрации и др.) с компетенции и правомощия както в областта на планирането, изграждането (строителството), управлението, поддържането и ремонтирането на обектите на техническата инфраструктура, така и в областта на устройството на територията (устройственото планиране) и контрола по отношение инвестиционното проектиране и извършването на строителството (вкл. във връзка с одобряването на инвестиционните проекти, разрешаването и въвеждане в експлоатация на строителните обекти) и спазването на изискванията на строителното законодателство, както и на законодателството като цяло. Извън това във всяко министерство, както и в някои от второстепенните разпоредители с бюджет към министерствата (като напр. АПИ) са създадени и функционират инспекторати по Закона за администрацията (вкл. съществува Главен инспекторат в МС), както и звена за вътрешен одит (по Закона за вътрешния одит в публичния сектор, вкл. в някои от публичните предприятия) и системи за финансово управление и контрол (по Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, вкл. във всички бюджетни организации и публични предприятия), като всички те следва допълнително да гарантират (посредством извършването на предварителен, текущ и последващ контрол, вкл. съставяне на актове за извършени административни нарушения, адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол, съответни одитни процедури, сигнализиране на други контролни органи (вкл. органи на прокуратурата) и т.н.) законосъобразното и целесъобразното осъществяване на компетенциите и правомощията от страна на съответните органи, подпомагащите ги администрации и подопечните им структури (вкл. публичните предприятия). Наред с това в законодателството са регламентирани и функционират и редица други външни (за съответните административни и други структури/субекти) контролни органи, които също имат за основна задача (и множество съответни правомощия) да обезпечат и гарантират законосъобразното осъществяване на дейността, правомощията и задълженията на обсъжданите органи, администрации и други структури/правни субекти и да превентират евентуални противоправни, вкл. корупционни практики (като напр. ДНСК, АДФИ, Сметна палата, ГИТ, КПКОНПИ, МВР и съответните му подопечни структури, ДАНС, органи на прокуратурата и следствието и т.н.). В допълнение, с редица изрични разпоредби както на Конституцията на Република България (напр.: чл. 105, ал. 1 – „*Министерският съвет ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на*

норми, но са изградени, реконструирани, ремонтирани без изискващите се строителни книжа - одобрени инвестиционни проекти и издадено разрешение за строеж води до невъзможност за регламентиране на необходимите ред и условия за определяне на статута им, а тяхното премахване е нецелесъобразно и икономически необосновано в случаите, в които същите са допустими по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно действащия ЗУТ. Посочените строежи по естеството си са с предназначение за трайно задоволяване на обществени нужди и са изцяло публична собственост, като голяма част от тях представляват национални обекти и/или обекти с национално значение, както и обекти с първостепенно общинско значение. Поради това със законопроекта се предвижда преходна разпоредба, която да определи необходимите условия за регламентиране статута „търпимост“ на горепосочените строежи, в резултат на което същите няма да подлежат на премахване и забрана за ползване и ще се защити обществения интерес. Разпоредбата, която регламентира новите условия за търпимост е доразвита и предвижда, че след извършено заснемане, статут на търпимост ще получат само тези строежи, за които чрез извършено обследване по реда на чл. 176в от ЗУТ се докаже, че отговарят на съществените изисквания към строежите, установени в чл. 169, ал. 1 и 3 от ЗУТ. Също така предложенията в значителната си част не са предложения по законопроекта. Г-н Николов е изложил позицията си какви действия следва да се предприемат от административните органи, с което няма да се постигне трайно решение на констатирания проблем.

страната в съответствие с Конституцията и законите“; чл. 107 – „Министерският съвет отменя незаконосъобразните или неправилните актове на министрите“; чл. 109 – „Членовете на Министерския съвет полагат пред Народното събрание клетвата по чл. 76, ал. 2“; чл. 76, ал. 2 – „На първото заседание народните представители полагат следната клетва: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на народа. Заклех се.“; чл. 116, ал. 1 – „Държавните служители са изпълнители на волята и интересите на нацията. При изпълнение на своята служба те са длъжни да се ръководят единствено от закона и да бъдат политически неутрални“; чл. 139, ал. 2 – „В своята дейност кметът се ръководи от закона, актовете на общинския съвет и решенията на населението“; чл. 143, ал. 3 – „Областният управител осигурява провеждането на държавната политика, отговаря за защитата на националните интереси, на законността и на обществения ред и осъществява административен контрол“ и др.), така и на съответните устройствени и процесуални закони, регламентиращи статута, основните принципи при осъществяване/изпълнение на правомощията/задълженията и отговорностите на въпросните органи, администрации, структури/правни субекти и техни служители (напр.: чл. 2, ал. 1 от ЗА: „Администрацията осъществява своята дейност при спазване на следните принципи: 1. законност...“; чл. 2, ал. 2 от ЗА: „Администрацията осъществява своята дейност в интерес на обществото и в съответствие с Конституцията и с другите нормативни актове“; чл. 31, ал. 1 от ЗА – „Областният управител: 4. осигурява спазването на законността на територията на областта; 5. упражнява контрол по законосъобразността на актовете и действията на органите на местното самоуправление и местната администрация; чл. 33, ал. 3 от ЗА: „В своята дейност кметът се ръководи от закона, от актовете на общинския съвет и от решенията на населението и осъществява административен контрол по изпълнението на административните актове“; чл. 4, ал. 1 от ЗДСл: „Държавният служител при изпълнение на своята служба се ръководи от: 1. закона и законосъобразните актове на органите на държавната власт...“; Чл. 14, ал. 2 и ал. 3 от ЗДСл: „Преди постъпването си на служба държавният служител е длъжен да положи клетва със следното съдържание: „Кълна се при изпълнение на държавната служба да спазвам и да се ръководя от Конституцията и законите на Република България и да изпълнявам добросъвестно служебните си задължения съобразно интересите на държавата.“ Полагането на клетва се удостоверява с подписването на клетвен лист.“; чл. 18 от ЗДСл: „Изпълнението на държавната служба се основава на принципите на законност, лоялност, отговорност, стабилитет, политическа неутралност и йерархична подчиненост.“; чл. 21, ал. 1 от ЗДСЛ: „Държавният служител е длъжен да изпълнява задълженията си точно, добросъвестно и безпристрастно в съответствие със законите на страната и устройствения правилник на съответната администрация.“; чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗДСл: „Държавният служител е длъжен да изпълнява законосъобразните актове и заповеди на по-горестоящите органи и държавни служители. Държавният служител не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.“; чл. 32, ал. 1 и ал. 2 от ЗМСМА: „Общинските съветници и кметовете полагат следната клетва: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от . . . . . община и да работя за тяхното благоденствие. Полагането на клетвата се удостоверява с подписването на клетвен лист.“; чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от АПК: „Административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона. Административни актове се издават за целите, на основанията и по реда, установени от закона.“; чл. 2 във връзка с чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС: чл. 2, ал. 1 – „Разпоредбите на закона се прилагат в организациите от публичния сектор“; чл. 2, ал. 2 – „По смисъла на този закон организации от публичния сектор са: 1. бюджетните организации по смисъла на Закона за публичните финанси, както и общинските предприятия по смисъла на Закона за общинската собственост; 7. държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон; 8. търговските дружества, включително лечебните заведения, с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала; 9. търговските дружества, чийто капитал е изцяло собственост на дружествата по т. 8.; чл. 3, ал. 1 – „Ръководителите на организациите по чл. 2 отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.“; чл. 5, ал. 2 от ЗФУКПС: „Финансовото управление и контрол се осъществяват чрез системи за финансово управление и контрол, включващи политики, процедури и дейности, въведени от ръководството на организациите по чл. 2, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на организациите са постигнати чрез: 1. съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори...“; чл. 6, ал. 1 от ЗФУКПС: „Ръководителите на организациите по чл. 2 отговарят за постигане целите на организациите, като управляват публичните средства по законосъобразен, икономичен, ефикасен и ефективен начин.“ и др.), императивно са регламентирани задължения за всички тях при осъществяване на правомощията/задълженията си да се ръководят на първо място от Конституцията и законите в страната. Министър-председателят, министрите, общинските съветници, кметовете и държавните служители дори полагат писмена клетва за това. В тази връзка, за да се стигне изобщо до обсъжданото незаконно строителство (а камо ли в такива огромни мащаби) от страна на държавата е необходимо всички тези (най-общо

упоменати, без претенция за изчерпателност и абсолютна прецизност) органи, администрации и други структури/правни субекти активно (чрез превратно (и нерядко вероятно дори престъпно) упражняване на предоставените/възложените им власт/правомощия/отговорности в нарушение на закона) или пасивно (посредством незаконосъобразно неупражняване/неизпълнение на правомощията/задълженията/отговорностите им, т.е. незаконно (и нерядко вероятно дори престъпно) бездействие) да са съучаствали и/или съдействали за извършването му. (Аналогични разсъждения и изброявания на съответни множество отговорни органи, администрации и други структури/правни субекти могат да бъдат направени във връзка с незаконното строителство на елементи (обекти) на посочената в обсъжданата проекторазпоредба техническа инфраструктура и от общините.). Казаното дотук означава че през последните 20 г. (периода, за който се отнася „проектоамнистията“) е налице очеизваден саботаж и брутален отказ от страна на всички тези органи, на подпомагащите ги администрации, на другите, управлявани и контролирани от тях структури/правни субекти (еднолична или мажоритарна държавна или общинска собственост) и техните органи и служители изобщо да осъществяват правомощията/задълженията си (които са нормативно задължени под страх от отговорност, вкл. наказателна такава, да осъществяват) и да спазват, изпълняват и прилагат Конституцията на Република България и действащото законодателство (закона в широк смисъл). Предвид това предлаганата с обсъжданата проекторазпоредба горепосочена „амнистия“ (която е „амнистия“ на практика на всички тези противоконституционни, незаконни и в голяма част вероятно престъпни действия и/или бездействия) е равнозначна на пълно погаване, зачеркване и отричане на всички горепосочени конституционни и законови разпоредби (както и на още много други такива), които са доразвитие и конкретизация на основните начала (принципи от най-висш порядък) заложи в Конституцията, в т. ч.: на принципа на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от КРБ („Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната.“); на принципа на върховенство на Конституцията по чл. 5, ал. 1 от КРБ („Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат“); на принципа на непосредственото действие на разпоредбите на Конституцията по чл. 5, ал. 2 от КРБ („Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие“).

Приемането на предлаганото проектоизменение на ЗУТ, както и на каквото и да било друго допълнение/изменение в подобен смисъл би нарушило и противоречало не само посочените основни начала на КРБ, но и на всички регламентирани в законодателството в съответствие принципа на правовата държава и като негово конкретно проявление и продължение разпоредби (част от които бяха посочени по-горе, без каквато и да било претенция за изчерпателност). Както вече бе посочено съблюдаването на принципа на правовата държава изисква съответствие не само с конституционните разпоредби, имащи непосредствено действие, но и с всички останали законови разпоредби от действащото законодателство, които са съобразени с тях и чието спазване представлява допълнителна гаранция за това, че държавата действително (а не само на думи) е правова и се управлява според Конституцията и законите.

Както е видно от изложеното по-горе основните начала на КРБ (вкл. принципите на правовата държава, на върховенството на Конституцията и на непосредственото действие на нейните разпоредби) важат в пълна сила и за народните представители, които също полагат конституционно предвидената клетва по чл. 76, ал. 2 от КРБ, че в името на Република България ще спазват Конституцията и законите на страната. Предвид това евентуалното приемане на обсъжданата „амнистираща“ проекторазпоредба, както и на всякаква/и друга/и подобна/и разпоредба/и би представлявало пряко нарушение и на този конституционен текст, а също така на чл. 67, ал. 2 от КРБ („Народните представители действат въз основа на Конституцията и законите в съответствие със своята съвест и убеждения“) и на чл. 86, ал. 2 от КРБ („Законите и решенията на Народното събрание са задължителни за всички държавни органи, организациите и гражданите“), включително предвид обстоятелството, че биха били нарушени и практически „мълчаливо“ отменени за обхванатите от „амнистията“ случаи, органи, администрации, публични предприятия, държавни и други служители и ръководители и други правни субекти (вкл. за участващите в незаконното строителство частноправни субекти – в т. ч. строителните фирми, извършили незаконното строителство) множество законови разпоредби (в т. ч. и почти целият ЗУТ), които са задължителни не само за всички тях (така както са задължителни за всички останали държавни органи, организации и граждани, които не попадат в обхвата на „амнистията“), но и за самото Народно събрание, което в качеството му на държавен орган също е конституционно задължено да спазва законите, които само е приело (като в този смисъл е и трайната практика на Конституционния съд). Повече от очевидно е също така, че с предлаганата „амнистия“ би се нарушило и друго основно начало на Конституцията – принципа (от най-висш порядък) на равенство пред закона и недопускане на дискриминация по чл. 6, ал. 2 от КРБ, след като спазването му на практика противоконституционно (вкл. в нарушение на чл. 86, ал. 2 от КРБ) се обявява за незадължително (тъй като нито изрично посочените в настоящото становище законови разпоредби, нито ЗУТ, нито множество други императивни правни норми от действащото законодателство, приети въз основа и

в съответствие с КРБ и относими съгласно всичко изложено, са изрично отменени, нито биха могли да бъдат изрично отменени при спазване на Конституцията) само за „замесените“ в обхванатите от амнистията незаконни строежи лица, докато за всички останали законът (в широк смисъл) е и продължава да бъде задължителен, като при извършване на аналогично по вид незаконно строителство (по чл. 225, ал. 2, т. 2 от ЗУТ, т.е. без изискуемите строителни книжа) от тяхна страна (дори на една ограда, барбекю, навес, тоалетна, остъкляване на балкон, няколко висящи кабели по фасада на сграда или друг незначителен, особено на фона на мащабите на строителството на инфраструктурни обекти, строеж), същият се прилага в цялата му строгост и изграденото/поставеното подлежи на премахване (вкл. принудително), като допълнително по отношение на „замесените“ (отговорните за незаконното строителство лица според закона) се предприемат и налагат и всички възможни предвидени административни и други наказания и мерки. Това, освен че, както вече бе детайлно аргументирано, е явно противоконституционно, е и несравнима по размерите си емнация/потвърждение на масовото убеждение в населението, че „за кокошка няма прошка, а за милиони няма закони“ и би имало пагубно въздействие върху и без това почти отсъстващото правосъзнание (съзнание за спазване на Конституцията и законите в страната) в обществото. Същевременно предлаганата „амнистия“, както правилно е посочено в становището на КАБ (в рамките на общественото обсъждане на ЗИД на ЗУТ в първоначалния му вариант), би освободила от отговорност (или най-малкото би осуетила и препятствала до голяма степен възможностите за търсене на такава) от всякакъв вид, в т.ч. дисциплинарна, административнонаказателна, наказателна, гражданска/имуществена (разбира се отново напълно противоконституционно и противозаконно) извършителите и съучастниците в незаконното строителство (т.е. всички „замесени“ в неговото възлагане, допускане, фактическо извършване, приемане, заплащане и т.н., вкл. всички контролни и други предвидени в КРБ и законите органи, служители и други лица, които са нарушили и/или не са изпълнили вменените/възложените им правомощия/задължения, както и всички юридически лица (фирми), техните ръководители, длъжностни и други лица/служители в тях, отговарящи за изпълнението на незаконното строителство и получили възнаграждения в значителни размери за това). Последното би подействало несравнимо демотивиращо и деморализиращо за всички органи, държавни, общински и други служители, организации, граждани, които спазват Конституцията и законите в страната (при това не само в областта на строителството, но и във всички други сфери на обществения живот) и би представлявало силен стимул за извършване на подобни или още по-мощни противоконституционни и противозаконни действия и за в бъдеще. Всичко това повече от очевидно допълнително би разрушило и без друго крехкия (доколкото изобщо го има) правов ред в държавата, още повече би ерозирало доверието в институциите и в държавата като цяло и би засилило усещането за несправедливост, безнаказаност и повсеместна корупция в държавата и обществото. Както много правилно е изтъкнато в становището на КАБ (в рамките на общественото обсъждане на ЗИД на ЗУТ в първоначалния му вариант), „за съхраняване устоите на правовата държава ще трябва да се заплати твърде висока цена“ (тъй като премахването на незаконни строежи в посочения огромен мащаб вероятно би изглеждало нецелесъобразно не само за „замесените“, заинтересовани и вероятно в немалка степен престъпно обогатили се лица и зависимите от тях и от „обогатяването“ им техни служители, но и за други членове на нашето общество). Ако обаче не започнем да плащаме тази цена, масовата общественост никога няма да разбере, осъзнае, усети и приеме, че законът (в широк смисъл) не е просто „врата в полето“, която почти винаги може да бъде заобиколена (или дори направо изритана и разбита, както е в случая) от хората с власт, както и от „правилните“/„недосегаемите“ хора, които имат „правилния гръб/чадър зад/над тях“ и/или „правилните“ познания, контакти и „връзки“, както и че Конституцията не е сбор от високопарни постулати (и занимание за остарели професори) без реална приложимост и ефект в действителността, нито членовете на обществото ще имат респект към закона. Всъщност, без заплащане (или поне започване на заплащане) на подобна „висока“ цена (т.е. прилагане на Конституцията и законите в пълната им строгост по отношение на най-големите, „емблематични“ и в най-голяма степен ощетяващи бюджета, държавата и обществото закононарушения/престъпления, без оглед на положението в политическия и/или обществения живот, служебното положение и имущественото състояние на техните извършители и без значение колко се внушава от тях, от приближените до тях и/или от други заинтересовани по един или друг начин от запазване на съществуващото положение и на резултатите от незаконно/престъпно извършеното, че ще „спестим“ значителни средства като оставим незаконно извършеното и не търсим отговорност на извършителите) не само в обсъжданата сфера, но и в другите сфери на обществения живот, в които масово се извършват подобни мащабни беззакония, цената която плащаме като народ и общество понастоящем и ще трябва да заплатим в бъдеще със сигурност ще бъде несравнимо по-висока, тъй като при отсъствието на правова държава страдат и практически деградират и се сриват всички системи, съставляващи устоите на държавата, нацията и обществото (правораздавателна, образователна, здравна, социална, икономическа, културна и т.н.), крайният резултат от което е демографската катастрофа, в която България се намира от десетилетия и която се ускорява неудържимо в нарастваща прогресия, както е очевидно от публикуваните наскоро резултати от последното преброяване на населението през миналата година. В тази връзка дори минимално „оттласкване от демографското дъно“ е невъзможно в държава, която все

повече се погазват принципите на правовата държава (и другите производни на нея конституционно регламентирани основни начала), като всяко следващо тяхно погазване в перспектива води и генерира още по-голямо беззаконие и неравенство пред закона. Показателно в това отношение е, че видно от обсъжданата проекторазпоредба, както и от изложеното в настоящото становище и в становището на КАБ (в рамките на общественото обсъждане на ЗИД на ЗУТ в първоначалния му вариант) нито въвежданите с отменения ЗТСУ „амнистии“ („узаконяване“) на незаконни строежи, нито последните въведени такива с ПЗР на ЗУТ и ПЗР на ЗИДЗУТ са довели до спазване на закона и до намаляване на незаконните строежи през последните над 20 години (за които се отнася предлаганата със законопроекта поредна „амнистия“). Напротив, отсъствието на последователно и безусловно прилагане на принципите на правовата държава и неизбежно следващото от него чувство на безнаказаност, очевидно са довели до пълен произвол (незаконно строителство в нечувани мащаби от или със съучастието на самите държавни и други органи и техните администрации) и още по-голямо и демонстративно незачитане и погазване на Конституцията и законите в страната при това включително и основно от тези, които са конституционно и законово призвани и задължени да гарантират и контролират спазването му не само от самите тях, но и от гражданите и организациите, за което са им предоставени съответни властнически правомощия, с които те меко казано са злоупотребили. Наред с това подобни периодични „амнистии“, „обосновавани“ единствено с реално илюзорния и несъстоятелен предвид **всичко изложено** (както и предвид обстоятелството, че манипулативно пред „простолюдието“ се представят единствено големите изразходвани средства за незаконно построеното, които биха се „изгубили“, ако то бъде разрушено/премахнато, без обаче по никакъв начин да се анализира/отчита/калкулира/представя конкретна и достоверна информация от независими и необвързани с властта и/или със заинтересованите строителни фирми експерти: каква е действителната/реална цена на построеното, вместо обикновено надписаната в пъти такава; какво е реалното количество и качество на незаконно построеното и доколко, включително за какъв период от време, то е годно да бъде използвано ефективно, ефикасно и икономично според своето предназначение в съответствие с изискванията за неговата експлоатация и поддръжка; каква е реалната стойност на надписаното (откраднатото) и дали и по какъв начин то ще бъде възстановено в бюджета от незаконно/престъпно обогатилите се; какви са пропуснатите ползи/щетите за тези участници в строителството, които в нарушение на закона са били елеминирани от цялостния незаконен инвестиционен/строителен процес (в т.ч. архитекти, инженери-проектанти, строителен надзор и др.), както и какви са пропуснатите ползи и вредите от тяхното неучастие за обществото (вкл. във връзка с естетическия вид, функционалността, качеството и трайността на незаконно извършените строежи); кои/какви са всички преки и непреки ефекти (както финансови, така и нефинансови) и последици от всякакво възможно естество при вариант на запазване на всеки конкретен незаконно построен обект и при вариант на неговото премахване и изграждане наново по реда на закона, вкл. но не само с оглед на описаните негативни отражения върху все още спазващите Конституцията и законите органи, организации и граждани, върху правовия ред в строителния сектор, както и във всички други сектори на обществения живот, върху демографията и т.н.) **аргумент за „спестяване“ на разходи чрез запазване на вече незаконно построеното, в което (макар и незаконно) са вложени значителни обществени средства, от една страна създават абсолютна непредвидимост** (отново в пълно нарушение на основните принципи, заложили както в КРБ, така и в законите, от които следва да се ръководи администрацията като цяло в осъществяването на своята дейност и при упражняване на предоставените ѝ правомощия) **дали, доколко и в кои случаи органите на власт, подпомагащата ги администрация и всички други подопечни на тях структури/субекти изобщо занапред ще спазват Конституцията и законите, от втора страна, създават впечатление у последните, че е напълно нормално да не прилагат и да погазват закона като извършват незаконно строителство, както и очакване у тях, че рано или късно ще има следваща „законова амнистия“, която ще санира и прикрие незаконно извършеното и престъпно заграбеното, а от трета страна, създават усещане и обосновано (макар и неопределено и непредвидимо във времето) очакване в останалите членове на обществото (органи, организации, граждани), че законът ще продължи да се прилага избирателно само по отношение на „будалите“, т.е. тези които не са приближени до властта, не са си осигурили нейното благосклонно отношение и/или не са се съгласили да участват в съответните вероятно силно корупционни „схеми“, които за всеки нормален гражданин е ясно, че в общия случай „стоят“ зад обсъжданото незаконно строителство в огромни мащаби, както и зад мащабните „усвоявания“ на средства във всички други сектори и сфери на обществения живот. Това от своя страна би мотивирало една част от все още „неопетнените“ органи, организации, граждани да преминат „на другия бряг“, т.е. на страната на незаконното строителство, схемите и корупционните практики, друга част от тях (които са по съвестни) - да продължат „да се бият с мелници“ и да мизерстват (тъй като при понастоящем съществуващите в страната корупционни мащаби, за чието още по-голямо увеличаване предлаганият законопроект успешно би допринесъл) спазването на Конституцията и закона при извършването на каквато и да било дейност гарантира единствено никакви или минимални доходи, хиляди главоболия, болести и преждевременна смърт, а трета част (които са съвестни, но не биха искали да причиняват всичко това както на себе си, така и на децата си) – да емигрират от корупционното и демографско блато, в което все по-усилено се превръща България (независимо от ведрите празни приказки, на вече незаконно обогатилите се политици, „предприемачи/инвеститори“, държавни служители, собственици, ръководители и служители на обвързани с**

и/или „намазали“ вече от порочните/престъпните схеми организации/фирми и други подобни, каква демократична и правова държава е тя). **Финалният резултат, който е лесно прогнозируем и предвидим** (независимо от всички формални, напълно откъснати от реалността, голословни стратегии и други планови документи, които се блъват на конвейер, както от Брюксел, така и у нас, предвиждащи илюзорно и непостижимо светло бъдеще) **е, че в нетолкова далечно бъдеще населението на България не само още повече ще се „стопа“, но и ще бъде с такава числова, възрастова, здравна, образователна, културна, етническа и т.н. характеристика и структура, че практически ще блокират изцяло или до-голяма степен всички обществени системи (икономическа, здравна, социална, пенсионна, образователна, правосъдна, културна и т.н.).** Без спешно предприемане на реални и решителни стъпки за налагане на правовата държава (в конституционно и законово регламентираните ѝ измерения) с всички предоставени именно за тази цел от Конституцията и законите правни средства няма да бъдат постигнати нито другите прогласени в КРБ цели и принципи, нито ще бъде гарантирано спазването дори на основните конституционни права на гражданите и изпълнението на техните основни конституционни задължения.

Във връзка с изложеното дотук и за да не бъде за пореден път всичко скрито от широката общественост и „заметено под килима“ (на принципа „станалото станало, нека да гледаме напред“) от самозабравилата се и очевидно възприемаща се като самодостатъчна администрация:

1). ПРЕДЛАГАМ включената в законопроекта **противоконституционна преходна разпоредба (§ 8 от ЗИД на ЗУТ), предвиждаща регламентиране на статут като „търпими“ на незаконни** (по смисъла на чл. 225, ал. 2, т. 2 от ЗУТ) **инфраструктурни строежи да отпадне изцяло, както и да не бъде включвана (в същия или в друг вид) в каквито и да било бъдещи законопроекти.**

2). Вместо това **ПРЕДЛАГАМ** (вкл. предвид посочените в настоящото становище конституционни и законови разпоредби, в т.ч. принципите и изискванията за откритост, достъпност, отговорност, отчетност, предвидимост на дейността на администрацията, която следва да бъде осъществявана в интерес на обществото) **да бъде събрана в максимално кратък срок (ако все още не е) и публично да бъде представена и огласена пълна, конкретна, достоверна, систематизирана, разбираема и изчерпателна информация** (без лични данни) **за всеки един финансиран с публични средства** (независимо дали негов възложител е министерство, агенция, община, публично предприятие или друга административна структура/правен субект) **незаконен строеж на инфраструктурен обект или на част от такъв обект, който би попаднал в предлаганата „амнистия“ (т.е. извършен е без строителни книжа),** вкл. напр. (без претенция за изчерпателност и абсолютна прецизност) **относно:**

2.1. Законовото (правното) основание и реда, по който е възложен незаконният строеж (в т. ч. възложен ли е по ЗОП и по кой конкретен текст от този закон, а ако не е по ЗОП, на какво конкретно законово основание е изключено прилагането на ЗОП);

2.2. Органа/структурата/юридическото лице, което е възложило незаконния строеж;

2.3. Категорията на незаконния строеж по ЗУТ;

2.4. Съставяни ли са/одобрявани ли са/издавани ли са изобщо някакви строителни книжа по ЗУТ във връзка извършването на незаконния строеж (вкл. във връзка с проектирането, одобряването, разрешаването, изпълнението на строителството, въвеждането в експлоатация и разрешаването на ползването на строежа и т.н.) и ако да, какви конкретно, кога и от кого;

2.5. Лицето (юридическото лице), на което е възложено изпълнението на незаконния строеж;

2.6. Предмета (вкл. вида, количеството, качеството) на възложения незаконен строеж;

2.7. Датата на възлагане на изпълнението на незаконния строеж, датата на влизане в сила на договора за изпълнение и срока за изпълнение;

2.8. Дължимата от възложителя цена/възнаграждение (без ДДС и с ДДС) по договора с изпълнителя на незаконния

<p>строеж;</p> <p>2.9. Схемата за плащане по договора за незаконния строеж (в т.ч. размер, срок и условия за заплащане на аванс, междинни плащания и/или окончателно плащане);</p> <p>2.10. Налице ли е превъзлагане на изпълнението на незаконния строеж или на част от него от изпълнителя на друго/и лице/а и ако да на кое/кои лице/лица каква конкретна част (с предмет, стойност и срок за изпълнение) е превъзложена и на какво конкретно законово (правно) основание и по какъв ред (в т. ч. превъзложено ли е по ЗОП и по кой конкретен текст от този закон, а ако не е по ЗОП, на какво конкретно законово основание е изключено прилагането на ЗОП);</p> <p>2.11. Наличие, вид и размер на предоставени от изпълнителя/подизпълнителя/те гаранции по договора/те за изпълнение/подизпълнение на незаконния строеж (вкл. за възстановяване на предоставения аванс, за изпълнение на възложеното/превъзложеното незаконно строителство и др.);</p> <p>2.12. Каква част от възложения незаконен строеж на обекта реално е изпълнена по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен и кога (на кои дати);</p> <p>2.13. Каква част (вкл. като предмет и стойност в лева с и без ДДС) от възложения незаконен строеж на обекта е приета от възложителя (и от кой възложител конкретно) като изпълнена в съответствие с договора по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен и кога (на кои дати);</p> <p>2.14. Каква част (вкл. като предмет и стойност в лева с и без ДДС) от възложения незаконен строеж на обекта не е приета от възложителя (и от кой възложител конкретно) за изпълнена в съответствие с договора по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен и кога (на кои дати);</p> <p>2.15. Каква част (какъв конкретен размер в лева с и без ДДС) от уговореното възнаграждение е заплатена по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен и кога (на кои дати);</p> <p>2.16. Откъде конкретно, кога и по каква конкретна законова процедура са осигурени изплатените средства по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен;</p> <p>2.17. Наложени ли са и ако да какви конкретни договорни санкции (задържане на гаранция, удържане на неустойка и/или др.), в какъв конкретен размер и кога (на кои дати) по всеки един от договорите, с които незаконният строеж е възложен/превъзложен;</p> <p>2.18. Извършвани ли са изобщо какви проверки от компетентни вътрешни и/или външни органи/звена (в т. ч. инспекторати по ЗА, звена за вътрешен одит по ЗФУКПС, горестоящи спрямо възложителя органи/структури, АОП, ГИТ, АДФИ, Сметна палата, ДНСК, КПКОНПИ, МВР и съответните му подопечни структури, ДАНС, органи на прокуратурата и следствието и др.) по отношение на спазване на законодателството при възлагането, изпълнението на сключения/те договор/договори и/или извършването на незаконния строеж. Ако да, колко на брой, кога и какви конкретно проверки са извършвани и от кои компетентни органи/звена. Какви са резултатите от всяка една проверка, в т. ч. има ли констатации за незаконосъобразни действия/бездействия и ако да какви конкретно, има ли издадени/върчени: становища, доклади или други документи за резултатите от всяка една проверка; препоръки; предписания; актове за установяване на нарушения; наказателни постановления; заповеди и/или други конкретни документи/актове в зависимост от характера на извършените проверки и правомощията на съответните органи/звена и ако да какви конкретно, кога и от кого;</p> <p>2.19. Имало ли е образувани граждански, административни, административнонаказателни и/или наказателни производства и/или дела и има ли понастоящем неприключили такива във връзка с възлагането, изпълнението на сключения/те договор/договори и/или извършването на незаконния строеж. А да, колко на брой и какви конкретно, кога, на какво законово основание и от кого (вкл. по искане, инициатива, сигнал и т.н. на кого) е образувано всяко от тях, кога и с какъв резултат е приключило всяко от тях, кои от тях все още не са приключили и на какъв конкретен етап се намират.</p> <p>3). ПРЕДЛАГАМ въз основа на информацията по предходната точка (и на съответните документи, от които е</p>		
--	--	--

извлечена) да бъде извършен (ако все още не направено) цялостен независим, компетентен и конкретен анализ, който да изведе, систематизира и групира закононарушенията (в т.ч. както официално констатираните такива при проверки от контролни органи/звена, така и установените допълнително въз основа на анализа на информацията/документацията и действащото законодателство) по видове и по участвали в извършването/проверяването им субекти, напр.: по нормативни актове; по конкретни разпоредби от съответния нормативен акт, които са нарушени; по честота на нарушенията (от най-често извършвани към по-рядко извършвани); по субекти (министерства/министри, агенции/директори, общини/кметове, други административни структури/органи на власт, публични предприятия, строителни фирми и др.), които са ги извършили, вкл. по брой и по стойност (в лева с и без ДДС) на незаконните строежи, които всеки отделен субект е възложил/изпълнил; по брой на извършваните проверки по отношение на всеки от незаконните строежи и на всеки от участвалите в извършването им субекти (от най-много проверяваните към най-малко проверяваните); по контролни органи/звена, които са извършили най-голям брой проверки (от най-активните към най-пасивните); по брой на констатираните закононарушения и по брой на наложените санкции/мерки (вкл. в зависимост от вида им, размера им и реалното им изпълнение) в резултат от проверките за всеки незаконен обект и за всеки възложител (общо за всички възложени от него обекти) и изпълнител (общо за всички изпълнени от него обекти); по брой на констатираните нарушения, в резултат на проверки от контролни органи/звена и по брой на установените допълнително нарушения, въз основа на анализа на информацията/документацията и действащото законодателство; по брой на установените допълнително нарушения, които не са констатирани и/или са били неправилно квалифицирани (вкл. като нарушения при наличие на данни за извършено престъпление, за което е следвало да бъдат сезирани органите на прокуратурата, което не е сторено) при извършените проверки от контролни органи/звена; по брой подадени сигнали от извършилите проверката органи/звена до други компетентни органи (вкл. органи на прокуратурата) и т.н. и т.н. Т.е. идеята е чрез предлагания анализ и систематизация на закононарушенията да се идентифицират слабите/проблемните/рисковите структури/звена/органи/служители в цялата система на администрацията (в широк смисъл, в т.ч. в контролираните от нея публични дружества), вкл. в контролните органи/звена, както и причините за извършването, допускането, неотстраняването на дискутираното незаконно строителство в такива грандиозни мащаби, както и на вредните последици от него.

4). ПРЕДЛАГАМ въз основа на резултатите от извършените действия по предходната точка да бъде изготвен цялостен съобразен с Конституцията и действащото законодателство подход (план) за действие, който да гарантира предприемане в най-спешен порядък на действия за търсене на отговорност от всякакъв вид (в т.ч. дисциплинарна, административнонаказателна, имуществена, наказателна) и санкциониране с цялата строгост на закона на нарушителите (независимо дали са бивши и/или настоящи органи на власт, държавни, общински и/или други служители, ръководители и/или служители в публични предприятия, в контролни органи/звена и/или в строителни фирми и т.н.), за премахване на незаконните строежи, както и за възстановяване в бюджета на възможно повече от незаконно „усвоените“ огромни публични средства, като се започне от най-големите нарушители (с оглед на събраната, анализирана и систематизирана информация) и от „знаковите“ и най-мощни незаконни строежи, така че да бъде показана на цялото общество действителна (а не само на приказки) воля за прекратяване и изкореняване на изложените в настоящото становище порочни и в немалка част вероятно престъпни практики и за налагане на принципите на правовата държава, т.е. за управление на страната според Конституцията и законите, чийто разпоредби са последователни, предвидими, стабилни и създават/гарантират правна сигурност и справедливост. Единствено по този начин би могло да се превентират очевидно все повече разрастващото се незаконно строителство, административен (вкл. нередко престъпен) произвол и корупционни практики, ощетяващи бюджета с милиарди, както и да се постави поне някакво начало на зараждане на доверие в управлението и закона (в широк смисъл), което да мотивира съзнание за необходимост от неговото доброволно спазване.

В заключение, моля преди да предлагате подобни очевидно противоконституционни промени внимателно да се запознаете и с практиката на Конституционния съд на Република България, в която съдът възприема, че „разбирането за правовата държава включва както принципа за правната сигурност (формалния елемент), така и принципа за справедливостта (материалния елемент). Един от основните компоненти на правовата държава във формален смисъл е правната сигурност на законодателните решения, изискваща последователност, предвидимост и стабилност на законовите разпоредби. В този смисъл е утвърдено схващането, че "законосъобразността на държавното управление е конституционно изискване, което го прави предвидимо, а това е предпоставка за правната сигурност", както и че "правната сигурност и стабилност са характеристики на правовата държава, която изисква трайно и последователно законодателно регулиране на обществените отношения". Предвидимостта на правното регулиране е признак на правната сигурност, а оттук – и на

самата правова държава. Трайно установена в практиката на Конституционния съд е позицията, че принципът за правовата държава детерминира и пряко засяга упражняването на публичната власт от всички държавни органи, включително и от законодателя при осъществяването на неговата дейност. В този смисъл е безспорно, че преценката за съответствие на акт на Народното събрание с принципа на правовата държава не може да бъде ограничена единствено и само до съобразяването му с Конституцията, като се пренебрегне съответствието му с общата законова рамка. Правова държава означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално ѝ съответстват. Законосъобразното осъществяване на държавното управление е важен конституционен принцип, съобразяването с който го прави предвидимо за всички останали правни субекти, а това е важна предпоставка за реализиране на правната сигурност като основен компонент на принципа на правовата държава. Правовата държава "във формален смисъл" е държава на правната сигурност, където съдържанието на правния ред е ясно и недвусмислено определено и функционират механизми и институции, които гарантират спазването на правните предписания. В тази рамка класически компонент на правовата държава е принципът на законността: всички носители на държавна власт в държавата трябва да се подчиняват на действащото право. Спазването му гарантира недопускането на произвол в държавата. Свързано със законосъобразността на държавните дейности е изискването за тяхната предвидимост, последица от което е правната сигурност. Правовата държава означава еднакво подчиняване на всички правни субекти на правото. Следователно законът трябва да е в състояние да ръководи поведението на всеки. Равенството на всички пред закона е основен принцип на демократичната правова държава".